

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку України)

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. 253-93-94, факс 226-31-81
Web: <http://www.me.gov.ua>, e-mail: meconomy@me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

№ _____
На № _____ від _____

Народному депутатові України
Реці А. О.

Шановний Андрію Олександровичу!

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 22.05.2017 № 19093/1/1-17 (вх. Мінекономрозвитку України від 22.05.2017 № 01/35511-17) розглянуло Ваше депутатське звернення від 12.05.2017 № 347-32/7/17 та повідомляє наступне.

Відповідно до частин першої, шостої статті 1 Закону України “Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті” виручка резидентів у іноземній валюті від експорту продукції підлягає зарахуванню на їх валютні рахунки в уповноважених банках у строки виплати заборгованостей, зазначені в контрактах, але не пізніше 180 календарних днів з дати митного оформлення (виписки вивізної вантажної митної декларації) такої продукції, що експортується, а в разі експорту робіт, транспортних послуг – з моменту підписання акта або іншого документа, що засвідчує виконання робіт, надання транспортних послуг. Перевищення зазначеного строку потребує висновку центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері економічного розвитку. Виручка резидента за експортним зовнішньоекономічним договором (контрактом) вважається перерахованою на його банківський рахунок за заявою резидента, якщо належна сума врегульована Експортно-кредитним агентством.

Національний банк України має право запроваджувати на строк до шести місяців інші строки розрахунків, ніж ті, що визначені частиною першою цієї статті.

У свою чергу згідно з частинами першою-третьою, шостою статті 4 зазначеного Закону порушення резидентами, крім суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність на території проведення антитерористичної операції на період її проведення, строків, передбачених статтями 1 і 2 цього Закону або встановлених Національним банком України відповідно до статей 1 і 2 цього Закону, тягне за собою стягнення пені за кожний день прострочення у розмірі 0,3

відсотка суми неoderжаної виручки (вартості недопоставленого товару) в іноземній валюті, перерахованої у грошову одиницю України за валютним курсом Національного банку України на день виникнення заборгованості. Загальний розмір нарахованої пені не може перевищувати суми неoderжаної виручки (вартості недопоставленого товару).

У разі якщо резидент звертається до Експортно-кредитного агентства із заявою про невиконання або неналежне виконання нерезидентом його грошових зобов'язань за експортним зовнішньоекономічним договором (контрактом), що стало причиною порушення резидентом строків, передбачених статтями 1 і 2 цього Закону, зазначені строки призупиняються та пеня в період такого призупинення не стягується. У разі якщо невиконання грошового зобов'язання нерезидентом не підлягає врегулюванню Експортно-кредитним агентством відповідно до законодавства, перебіг зазначених строків поновлюється і пеня нараховується на загальних підставах (у тому числі пеня за період призупинення).

У разі прийняття до розгляду судом, Міжнародним комерційним арбітражним судом чи Морською арбітражною комісією при Торгово-промисловій палаті України позовної заяви резидента про стягнення з нерезидента заборгованості, яка виникла внаслідок недотримання нерезидентом строків, передбачених експортно-імпортними контрактами, строки, передбачені статтями 1 і 2 цього Закону або встановлені Національним банком України відповідно до статей 1 і 2 цього Закону, зупиняються і пеня за їх порушення в цей період не сплачується.

Органи доходів і зборів вправі за наслідками документальних перевірок безпосередньо стягувати з резидентів пеню, передбачену цією статтею.

Також слід враховувати, що відповідно до статті 38 Закону України "Про зовнішньоекономічну діяльність" спори, що виникають між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, іноземними суб'єктами господарської діяльності у процесі такої діяльності, можуть розглядатися судами України, а також за згодою сторін спору Міжнародним комерційним арбітражним судом та Морською арбітражною комісією при Торгово-промисловій палаті України та іншими органами вирішення спору, якщо це не суперечить чинним законам України або передбачено міжнародними договорами України.

Водночас зазначаємо, що Податковий кодекс України (далі – Кодекс) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час адміністрування податків, а також відповідальність за порушення податкового законодавства.

Цим Кодексом визначаються функції та правові основи діяльності контролюючих органів, визначених пунктом 41.1 статті 41 Кодексу, та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику (пункт 1.1 статті 1 Кодексу).

Контролюючими органами є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову, державну митну політику, державну політику з адміністрування єдиного внеску, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового та митного законодавства, законодавства з питань сплати єдиного внеску та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючий орган, його територіальні органи (пункт 41.1 статті 41 Кодексу).

Контролюючі органи виконують, зокрема такі функції, крім особливостей, передбачених для державних податкових інспекцій статтею 19³ цього Кодексу:

здійснюють адміністрування податків, зборів, платежів, у тому числі проводять відповідно до законодавства перевірки та звірки платників податків;

забезпечують визначення в установлених Кодексом, іншими законами України випадках сум податкових та грошових зобов'язань платників податків, застосування і своєчасне стягнення сум передбачених законом штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) за порушення податкового, валютного та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи (підпункти 19¹.1.1, 19¹.1.34 пункту 19¹.1 статті 19¹ Кодексу).

Контролюючі органи мають право, зокрема, отримувати безоплатно від платників податків, а також від установ Національного банку України, банків та інших фінансових установ довідки у порядку, встановленому Законом України «Про банки і банківську діяльність» та цим Кодексом, довідки та/або копії документів про наявність банківських рахунків, а на підставі рішення суду - інформацію про обсяг та обіг коштів на рахунках, у тому числі про ненадходження в установлені строки валютної виручки від суб'єктів господарювання (підпункт 20.1.5 пункту 20.1 статті 20 Кодексу).

Крім того необхідно зазначити, що у рекомендаціях президії Вищого господарського суду України від 17.12.2004 № 04-5/3360 «Про деякі питання практики застосування Закону України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті», на які посилається у своєму листі, йдеться саме про звернення резидента до суду, спеціально уповноваженого законодавством відповідної країни, міжнародними договорами чи умовами зовнішньоекономічного договору (контракту) вирішувати спори, що впливають із договірних та інших цивільно-правових відносин між господарюючими суб'єктами (абз. 8 п. 3 рекомендацій).

Разом з тим зазначаємо, що листи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади не є нормативно-правовими актами, вони лише мають інформаційний характер і не встановлюють правових норм.

З повагою

**Перший віце-прем'єр-міністр
України – Міністр економічного
розвитку і торгівлі України**

С. І. Кубів